

משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית - אגף א' שפות
המינהל הפדגוגי - האגף לחינוך דרוזי וצ'רקסי
הפיקוח על הוראת עברית לדרוזים

י"ח כסלו תשפ"ה

19 דצמבר 2024

לכבוד

מורים ומורות לעברית במגזר הדרוזי

רכזים ורכזות לעברית במגזר הדרוזי

מתווה לבחינה מול גורם אנושי בעברית דבורה (הבעה בע"פ) - חורף תשפ"ה - שאלון 015385

מביא בפניכם חוזר זה אשר מפרט את המתווה לבחינה מול גורם אנושי ולהערכה שלה בהבעה בע"פ בחינוך הדרוזי למועד חורף תשפ"ה. חוזר זה הוא פועל יוצא של המסמך המסכם, שהוציא אותו אגף (בכיר) בחינות בתאריך 9.12.24 (להלן: "חרבות ברזל" – הקלות בבחינת הבגרות – מסמך מסכם). חשוב לציין כי, המתווה לבחינה הוא בגדר המלצה חמה לביצוע, אך מחוון ההערכה הוא חובה חלוטה! אם אינכם מעוניינים בהמלצה ותרצו מתווה פנימי, עליכם לשלוח אלי את המתווה שלכם שלושה ימים לפני מועד הבחינה הרצוי שלכם, וזאת על מנת להספיק לאשרר אותו.

מתווה מוצע למשימה בכללותה: 15 דקות

פרק א - הצגה עצמית: כ-3 עד 4 דקות

מונולוג - התלמידים יציגו את עצמם.

ההצגה העצמית יכולה להיות לבחירתו האישית של התלמיד רק בנושא אחד מן הנושאים שפורסמו

[במתווה הרגיל](#).

להלן מספר שאלות מנחות עבור כל נושא, המבוססות על נושאי הפרק הראשון. אפשר לבחור עד

שתי שאלות מכל נושא – לשיקולכם.

נושא 1: משחקים

1. בחר במשחק אחד ששיחקת בעבר או שאתה משחק בו כיום. תאר את המשחק, תסביר מה אהבת בו (או אוהב בו), ושתף בחוויה משמעותית הקשורה אליו. (תשובה לשאלה זו צריכה לכלול פירוט של המשחק, מהות המשחק, תחושות, רגשות וזמן)
2. מה למדת ממשחקים אלו על עצמך ועל אחרים? (תשובה לשאלה זו צריכה להיות רפלקטיבית ומראה על היכולת להבין ולנתח).
3. כיצד משחקים השפיעו על ההתפתחות החברתית, הרגשית או הקוגניטיבית שלך? (תשובה לשאלה זו צריכה להדגים הבנה של הקשר בין משחקים והתפתחות אישית).

נושא 2: זיכרונות מתקופת הילדות

1. בחר בזיכרון אחד מתקופת ילדותך שהשפיע עליך עמוקות. תאר את הזיכרון בפירוט, והסבר מדוע הוא עדיין משמעותי עבורך כיום. (תשובה לשאלה זו צריכה להיות מפורטת, שכוללת תחושות ורגשות).
2. איזו תובנה למדת מזיכרון זה? כיצד הוא עיצב את אישיותך? (תשובה לשאלה זו מראה על הבנה של הקשר בין זיכרון אישיות).
3. האם יש קשר בין הזיכרון הזה לבין מצבים אחרים בחיך? (תשובה לשאלה זו מראה על הבנה של הקשר בין העבר להווה).

נושא 3: עונות השנה

1. בחר בעונה אחת (חורף, קיץ, אביב או סתיו). תאר את התחושות והרגשות שמתעוררים בך בעונה זו, והסבר מדוע היא חביבה (או פחות חביבה) עליך. (תשובה לשאלה זו צריכה לכלול תיאור חושי ותחושת).
2. כיצד עונה זו משפיעה על אורח חיך? (תשובה לשאלה זו מראה על הבנה של השפעת העונה על אורח חיים).
3. האם יש לך זיכרון או חוויה משמעותית הקשורה לעונה זו? (תשובה לשאלה זו מאפשרת עומק אישי).

נושא 4: מקצועות בבית הספר

1. בחר במקצוע אחד שנלמד בבית הספר. תאר מה אתה חושב עליו, מה מרתק אותך בו ומה פחות, והסבר מדוע. (תשובה זו צריכה להראות הבנה עמוקה של המקצוע).
2. מהם הקשיים או האתגרים העיקריים במקצוע זה? כיצד אתה מתמודד אתם? (תשובה זו מראה יכולת התמודדות).
3. כיצד מקצוע זה יכול לתרום לך בעתיד? (תשובה זו מראה על חשיבה עתידית).

נושא 5: משהו שרצית להשיג

1. בחר במשהו שרצית להשיג בתחום מסוים (לימודים, יחסים, וכו'). תאר את המטרה, את המכשולים בדרך ואת התוצאות (הצלחה או כישלון). (תשובה לשאלה זו צריכה להיות מפורטת ומראה על יכולת הסקת מסקנות).
2. מה למדת מחוויה זו? (תשובה לשאלה זו מראה על יכולת למידה והסקת מסקנות).
3. כיצד חוויה זו שינתה אותך? (תשובה זו מראה על יכולת רפלקציה עצמית).

פרק ב - פרזנטציה - הצגת נושא ודיון: כ-11 עד 12 דקות

מונולוג- התלמידים יציגו היבטים של הנושא שבחרו בו.
דו שיח - התלמידים יציגו את הנושא הנבחר דרך דיון עם הגורם האנושי.
הצגת הנושא והדיון יכולים להיות לבחירתו האישית של התלמיד רק בנושא אחד מתוך הנושאים שפורסמו [במתווה הרגיל](#).

להלן מספר שאלות מנחות עבור כל נושא המבוססות על נושאי הפרק השני. אפשר לבחור עד שתי שאלות מכל נושא – לשיקולכם.

נושא 1: השפעת אמצעי התקשורת

1. בחר באמצעי תקשורת אחד (טלפון סלולרי, רשת חברתית וכו'). תאר את השפעתו על התקשורת בין בני אדם, הן מבחינה חיובית והן מבחינה שלילית. תן דוגמאות קונקרטיות. (תשובה לשאלה זו צריכה לכלול פירוט, דוגמאות ותיאור השפעות חיוביות ושליליות).
2. האם לדעתך, היתרונות של אמצעי התקשורת עולים על החסרונות שלו? נמק את עמדתך. (תשובה זו צריכה להראות יכולת ניתוח והסקת מסקנות).
3. כיצד ניתן להשתמש באמצעי התקשורת בצורה אחראית ובונה? (תשובה לשאלה זו צריכה להראות חשיבה ביקורתית).
4. האם אתה מסכים עם היתרונות של השימוש בטלפונים סלולריים? בוא נדון יחד.

נושא 2: דרכים לשמירה על אורח חיים בריא

1. בחר בהיבט אחד של אורח חיים בריא (תזונה, פעילות גופנית, שינה). תאר כיצד הוא משפיע על הבריאות הגופנית והנפשית, ותן 'טיפים' מעשיים לשיפורו. (תשובה לשאלה זו צריכה לכלול תיאור, טיפים והסברים).
2. מהם המכשולים העיקריים לשמירה על אורח חיים בריא? כיצד ניתן להתגבר עליהם? (תשובה זו צריכה להראות יכולת התמודדות עם אתגרים)
3. כיצד ניתן לשלב אורח חיים בריא בתוך סביבה שמאוד לא תומכת בכך? (תשובה לשאלה זו מראה יכולת יצירתיות)

נושא 3: אנשים ונשים שהשפיעו על העולם

1. בחר באישיות היסטורית אחת. תאר את תרומתה לעולם, את האתגרים שהיא התמודדה אתם, ואת ההשפעה שלה עד היום. (תשובה לשאלה זו צריכה לכלול תיאור אישיות והשפעותיה).
2. מהן התכונות שהפכו את האישיות הזו לדמות מיוחדת? (תשובה לשאלה זו צריכה להראות יכולת ניתוח תכונות אישיות).
3. האם לדעתך ישנם אנשים נוספים כיום שיכולים להשפיע באותה מידה? נמק. (תשובה לשאלה זו מראה יכולת השוואה והסקת מסקנות).

נושא 4: חגים מרכזיים בחברות שונות

1. בחר בחג אחד (מהחגים המרכזיים ברשימה או בחג אחר). תאר את משמעותו, את המנהגים הקשורים בו, ואת השפעותיו על החברה. (תשובה לשאלה זו צריכה לכלול פירוט של מנהגים ומשמעויות).
2. כיצד חג זה השתנה לאורך השנים? (תשובה לשאלה זו צריכה להראות יכולת ניתוח של שינויים היסטוריים).
3. מהי החשיבות של חגים בתרבות החברה? (תשובה זו צריכה להראות הבנה של תפקיד החגים).
4. מה אתה חושב על תפקיד החגים בשמירת הזהות התרבותית? בוא ננסה לדון יחד בנושא.

נושא 5: בינה מלאכותית

1. בחר בתחום אחד בו בינה מלאכותית משפיעה באופן משמעותי (חינוך או אומנות). תאר את היתרונות ואת החסרונות של השפעה זו. (תשובה לשאלה זו צריכה לכלול פירוט, דוגמאות והשוואה).
2. כיצד לדעתך תשפיע הבינה המלאכותית על התחום הזה בעתיד? (תשובה לשאלה זו צריכה להראות יכולת חשיבה עתידית).
3. מהם האתגרים האתיים הקשורים לשימוש בבינה מלאכותית בתחום זה? (תשובה לשאלה זו צריכה להראות הבנה של היבטים אתיים).
4. מה דעתך על השפעת הבינה המלאכותית על עולם החינוך? בוא נדון יחד בנקודות החזקות והחלשות.

חובה חלוטה: מחוון להערכה

מחוון זה כולל ארבעה ממדים להערכה.

1. תוכן

- **רלוונטיות ולכידות רעיונית:** העברת המסר באופן ברור ומפורש ורלוונטי לנושא; הצגת רעיונות שלמים ללא סטייה מן הנושא וללא חזרה על הדברים
- **פיתוח רעיוני:** פיתוח והרחבה של הרעיונות באמצעות הסברים, נימוקים, דוגמאות

2. הגייה ושטף הדיבור

- קצב דיבור נורמלי וגיוון באינטונציה

3. מבנה ותקינות

- תקינות תחבירית: סדר מילים במשפט, שימוש מגוון בסוגי משפטים (פשוט, מאוחד, מורכב)
- תקינות דקדוקית: שימוש נכון בצורות הפועל והשם; התאמה בין זכר לנקבה; דיוק בשם המספר; נטייה נכונה של מילות יחס; שימוש במילות קישור מתאימות

4. אוצר מילים

- אוצר מילים רחב, מגוון ומתאים להקשר

מחונן – עברית לדרוזים שפה דבורה 015385

ממדי ההערכה	משקל	76 – 100	55 – 75	26 – 54	0 – 25
תוכן	40%	שולט היטב פיתוח של רעיונות מרכזיים בליווי נימוקים, הסברים ודוגמאות תומכים	שולט באופן סביר פיתוח חלקי של רעיונות מרכזיים בליווי נימוקים, הסברים ודוגמאות תומכים	שולט חלקית תשובה מוגבלת: אין מספיק נימוקים, הסברים ודוגמאות תומכים	עדיין מתקשה תשובה לא רלוונטית: אין נימוקים, הסברים ודוגמאות
הגייה ושטף דיבור	20%	שולט היטב - דיבור שוטף וברור (הפסקות במקומות המתאימים, גיוון באינטונציה, דיבור חופשי, מעט היסוסים) - הגייה תקינה	שולט באופן סביר - דיבור רציף וברור באופן חלקי (יש מעט הפסקות ארוכות, גיוון חלקי באינטונציה, היסוסים רבים) - הגייה תקינה באופן חלקי	שולט חלקית - דיבור מקוטע ולא ברור במידה רבה (הפסקות ארוכות, אינטונציה לא מגוונת, היסוסים רבים מאוד) - הגייה תקינה במידה מועטה	עדיין מתקשה - דיבור מקוטע מאוד ולא מובן (הפסקות ארוכות ורבות) - הגייה לא תקינה.
מבנה ותקינות	20%	שולט היטב - שימוש במבנה משפט תקין - שימוש במגוון סוגי משפטים - שימוש בהתאם דקדוקי תקין (במין, במספר, בזמן, בגוף וביידוע) - שימוש תקין באופן חלקי במילות יחס, ובשם המספר	שולט באופן סביר - שליטה חלקית בשימוש במבנה המשפט התקין - שימוש חלקי במגוון סוגי משפטים - שימוש חלקי בהתאם דקדוקי (במין, במספר, בזמן, בגוף וביידוע) תקין - שימוש תקין באופן חלקי במילות יחס, במילות קישור ובשם המספר	שולט חלקית - שימוש מועט במבנים לשוניים תקינים (טעויות רבות). - שימוש מועט במגוון סוגי משפטים - התאם דקדוקי (במין, במספר, בזמן, בגוף וביידוע) שגוי במידה רבה - שימוש מועט/ שגוי במילות יחס, במילות קישור ובשם המספר	עדיין מתקשה - שליטה מוגבלת בלבד בכמה מבנים דקדוקיים ודפוסי משפטים פשוטים יחסית.
אוצר מילים	20%	שולט היטב - שימוש באוצר מילים רחב ומגוון, במילים נרדפות, בביטויים, בצירופים - שילוב מילים מתאימות להקשר הערה: אין לגרוע מהציון של תלמיד, ששילב עד שלוש מילים משפת האם לאורך כל המבחן ובלבד שהמילים אינן מילות מפתח	שולט באופן סביר - שימוש באוצר מילים גדול מספיק כדי להתבטא - שימוש בניסוח יצירתי כדי לכסות על פערים במבנה ובאוצר המילים לצורך העברת המסר - שילוב מילים מתאימות להקשר באופן חלקי הערה: אין לגרוע מהציון של תלמיד, ששילב עד שלוש מילים משפת האם לאורך כל המבחן ובלבד שהמילים אינן מילות מפתח	שולט חלקית - גיוון חלקי באוצר המילים - שילוב מילים משפת האם למילוי פערים - שילוב שגוי של מילים שאינן מתאימות להקשר	עדיין מתקשה - אוצר מילים דל - שימוש רב במילים ובמשפטים משפת האם למילוי פערים - שילוב שגוי של מילים שאינן מתאימות להקשר

טבלת ציונים

שאלה ראשונה: 15 נקודות שאלה שנייה: 15 נקודות	30 נקודות	פרק ראשון
שאלה ראשונה: 35 נקודות שאלה שנייה: 35 נקודות	70 נקודות	פרק שני

בברכה,

איאד מוהנא

מפמ"ר עברית במגזר הדרוזי

בהצלחה רבה!